

Det Grønne Museums Venneforening

Medlemsblad marts 2026

Generalforsamlingen 2026

Inden generalforsamlingen byder vi som sædvanligt på kaffe og rundstykker.

Efter generalforsamlingen og de to indlæg er der mulighed for at spise frokost i Den Gamle Stald for egen regning.

Indkaldelse til

Venneforeningens generalforsamling

Lørdag den 21. marts 2026 kl. 9.30
i Den Gamle Stald

- Dagsorden:**
1. Valg af dirigent og stemmetællere
 2. Beretning om foreningens virke
 3. Forelæggelse af regnskab
 4. Forslag fra bestyrelse og medlemmer
 5. Valg af bestyrelsesmedlemmer. På valg er: John Balle Jensen
Finn Ellegaard og Niels Jørgen Jensen (alle villig til genvalg)
 6. Valg af én suppleant
På valg er: Birthe Sørensen (villig til genvalg)
 7. Valg af bilagskontrollant
På valg er: Minna Andersen (villig til genvalg)
 8. Valg af én suppleant for bilagskontrollanten.
På valg er: Lars Nielsen (villig til genvalg)
 9. Fastsættelse af kontingent
 10. Eventuelt

Bliv klogere på Løvenholm Gods

Umiddelbart efter generalforsamlingen vil direktør Anne Bjerrekær fortælle nyt fra museet. Og Klaus Højbjerg, forskningsmedarbejder på Dansk Center for Herregårdsforskning vil herefter gøre os klogere på Løvenholm Gods' historie.

Ny forskning på museet

Museet har fået midler til at forske i industrialisering af husdyrholdene fra 1950'erne og landskabsforandringerne i 1800-tallet.

Af Esben Bøgh Sørensen, samlingschef

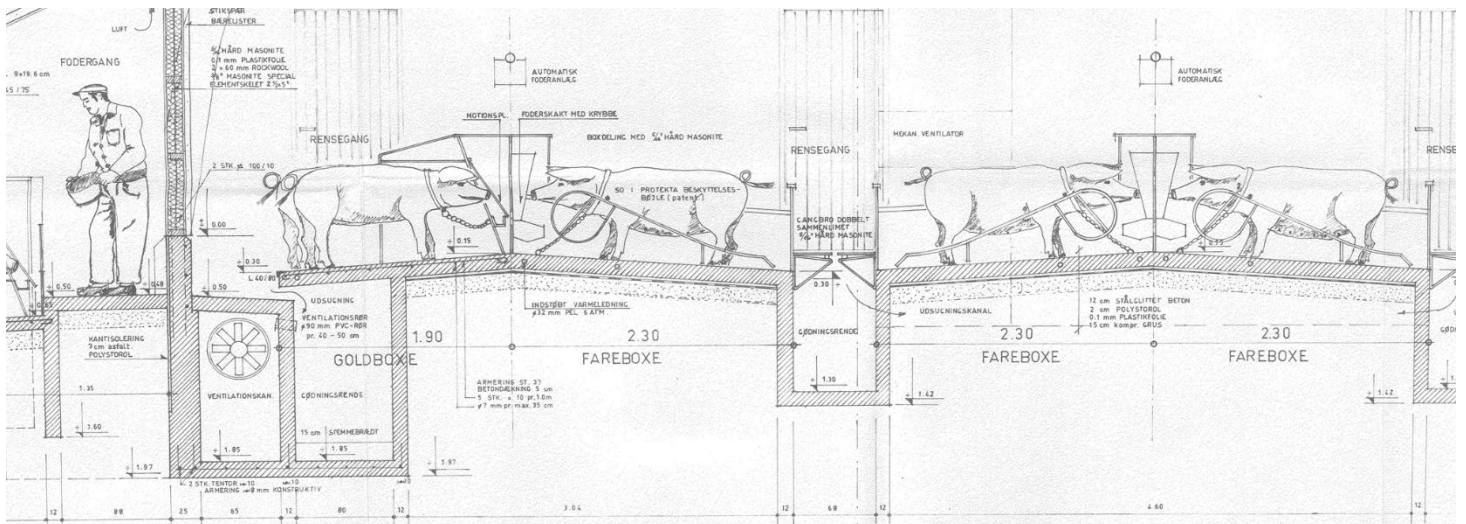
På Det Grønne Museum har vi været så heldige lige før jul at få midler til flere forskningsprojekter.

Projektet "Husdyr i opbrud" undersøger industrialiseringen af husdyrholdet fra 1950'erne og frem til i dag. Vi ser nærmere på, hvad der skete ude i staldene, da man begyndte at specialisere sig i henholdsvis mælke- og svineproduktion og indførte nye tekniske installationer. Hvad var drivkræfterne bag udviklingen, og hvordan forandrede den forholdet mellem mennesker og dyr? Vi undersøger også, hvordan synet på husdyrene og husdyrholdet ændrede sig i resten af samfundet. Det er nogle af de spørgsmål, projektet vil besvare i løbet af de næste tre år.

Projektet er finansieret af Augustinus Fonden med 4,3 mio. kr. og er forankret på Det Grønne Museum. Jeg leder projektet, der gennemføres i samarbejde med forskere fra Aarhus Universitet og Syddansk Universitet.

Det andet forskningsprojekt, "Arven i Landskabet", som museet også deltager i, handler om de store landskabsforandringer i 1800-tallet, der skabte det landbrugs-landskab, vi kender i dag. I projektet vil en gruppe forskere, herunder jeg selv, undersøge forandringerne og sammenligne dem med de omstillinger, som landbruget og vores landskaber står overfor i dag i forbindelse med Den Grønne Trepert. Her er målsætningen en omlægning af cirka 15 procent af landbrugsarealet til skov og natur. Projektet stiller skarpt på, hvad vi i den nuværende situation kan lære af de tidligere landskabsforandringer.

Dette projekt er forankret på Museum Odense og er også støttet af Augustinus Fonden med 3,5 mio. kr.

Original tværsnitstegning af Protekta sostald, ca. 1970.

Ny særudstilling i glasgangen – frem til ca. 1. maj

Orpik – Træer i Grønland

Grønland er ikke kun "a piece of ice" – men også træer. Til vinterferien åbnede Det Grønne Museum særudstillingen ORPIK – Træer i Grønland, der med mange fotos og enkelte genstande giver et anderledes blik på Grønland og de menneskabte landskaber, som sjældent fylder i fortællingen om landet.

Træer i hverdagslandskabet

Udstillingens omdrejningspunkt er fotografier taget af forfatter, fotograf og mangeårig Grønlandsrejsende Finn Larsen. Siden begyndelsen af 1990'erne har han dokumenteret hverdagens landskaber i byer og bygder i Syd- og Vestgrønland. Her har han fulgt, hvordan stadig flere træer er vokset frem ved huse, i haver og i byrum – nogle plantet med stor omhu, andre kommet til mere tilfældigt. Fotografierne viser et landskab i forandring og udfordrer forestillingen om Grønland som et næsten træløst land.

I udstillingen sættes fotografierne i dialog med museets egne genstande, heriblandt en af museets ældste genstande: en 2,3 millioner år gammel lærkestamme fundet i det nordøstlige Grønland. Sammen med drivtømmer, birkestammer og herbarieark fortæller genstandene historien om Grønlands trævækst: fra frodige skove før istiderne, over perioder hvor træ blev en sjælden ressource på grund af overudnyttelse, til nutidens skovrejsning i et klima under forandring.

Et godt sted at være frivillig

Ved udgangen af 2025 sendte vi et spørgeskema ud til alle frivillige, der havde hjulpet på museet i løbet af året. Det gjorde vi, fordi vi gerne ville blive klogere på, hvordan de frivillige ser på samarbejdet med museet. Heldigvis tegner der sig et positivt mønster: Det Grønne Museum er et godt sted at være frivillig.

Tallene for 2025 viser også det samme: vores gæster havde hele 402 gange i løbet af sidste år mulighed for at møde frivillige, se deres håndværk – måske få en smagsprøve – og i hvert fald en god snak. De timer, som frivillige lagde på museet sidste år, svarer til 5,4 fuldtidsansatte, hvilket er en stigning fra året før. Det er mange timer og mange oplevelser, som frivillige tilbyder vores gæster. Og vi ved, at gæsterne værdsætter det lige så højt, som museet gør.

**Vil du også være med
i det frivillige fællesskab?**

Kontakt frivilligkoordinator Anette Møller
på denne mail: asm@dgmuseum.dk

Studietur for museets aktive frivillige Af Anne Bjerrekær

En tidlig morgen en uge før jul kørte 2 busser fra Det Grønne Museum mod syd, fyldt med ca. 55 forventningsfulde frivillige og 4 medarbejdere fra museet. Efter morgenkaffe (og direktørens specialkomponerede sang til anledningen) gik turen til Industrimuseet i Horsens, hvor direktør David Olsen viste rundt og fortalte om arbejdet med at forny museet. Derefter demonstrerede en af Industrimuseets frivillige "motormænd" mange - faktisk rigtigt mange! - af museets maskiner. Og stor var begejstringen!

Derefter gik turen mod Bjerre Kro, hvor der ventede en julefrokost så god og stor, at vi kom lidt i tidsnød – og ost og kage måtte desværre fortæres meget hurtigt.

Vi nåede dog Glud Museum til (næsten) tiden – og fik af direktør Helle Ingerslev og en formidlingsmedarbejder fine rundvisninger i landsbyen og fortællinger om museet, der lige som os, har mange frivillige. Vi er dog enige om, at næste gang, vi skal besøge dem, skal det være sommertemperaturer – vi kunne konstatere, at de gamle huse er meget kolde. Vi fik dog varmen igen over kaffe, boller og hjemmelavet kringle, inden turen igen gik mod Djursland, og vi tilbage på museet kunne ønske hinanden en rigtig glædelig jul.

*Frivillig på
Industrimuseet
i Horsens
fortæller om
de gamle
maskiner.*

Hvordan ligger landet?

– Kom med til spændende foredrag i foråret!

Hvordan står det egentlig til med landet – det, vi lever i, lever af og som former vores hverdag? Det Grønne Museum inviterer til en ny foredragsrække, der med viden, historiske perspektiver og aktuelle problemstillinger stiller skarpt på netop dét spørgsmål. I de to foredrag bliver man klogere på de historier, der udspiller sig uden for byerne, men som har afgørende betydning for hele samfundet.

Der lægges efter en kaffepause op til diskussion, og inden foredragene holder museet aftenåbent i udstillingerne Under Solen, Stort og Guld Korn.

Se mere på www.detgroennemuseum.dk/hvordan-ligger-landet.

**Medlemmer af
Venneforeningen
samt årskortholdere
har gratis adgang**

- alle andre betaler 135,-
kr. inkl. kaffe/kage

Fra lursmør til klimagris – historien om landbrugets andelsbevægelse. Dette foredrag tager fat på landbrugets andelsbevægelse og følger dens udvikling fra 1800-tallets fælles initiativer til nutidens klima- og naturudfordringer. *Oplægsholder: Esben Bøgh Sørensen, Det Grønne Museum. Den 3. marts kl. 19.30–21.00 (udstillingerne åbner kl. 18.30).*

Minken der ikke ville forsvinde. Et foredrag med fokus på minkens særlige plads i dansk landbrugs- og erhvervshistorie – før, under og efter den dramatiske nedlukning i 2020. *Oplægsholder: Rune Clausen, Det Grønne Museum. Den 17. marts kl. 19.30–21.00 (udstillingerne åbner kl. 18.30).*

Tre tons tung *Af museumsinspektør Helle Serup*

Det er ikke så tit, at der kommer store maskiner til samlingen på museet, men i slutningen af 2025 blev der læsset en stor grøn "tingest" af ved magasinet på Kartoffelmelen. Den er 4 m lang, 1,8 m høj, 1,5 m bred og vejer ca. 3 tons! Det er Hedeselskabets Plantningssystem, en sammensat maskine bestående af en roterende kvasklipper og en kasse bagved. Maskinen trækkes af en traktor og betjenes af to mand, en til at køre traktoren og en, der sidder i kassen, plantehuset, og sætter planter i jorden efterhånden, som der køres fremad. Bag plantehuset er et par hjul, der trykker jorden sammen om planternes rødder.

Hedeselskabets Plantningssystem har været i drift siden 1975 og været anvendt i stor udstrækning i de jyske plantager. Hedeselskabet har haft otte maskiner af denne slags i gang for at gentilplante efter fældning.

Indenfor den nærmeste fremtid skal der laves interviews med et par af de maskinførere, som har kørt med plantningssystemet. Det sker for at sikre dokumentation af maskinen og det daglige arbejde. Samtidig giver det god mulighed for fremover at formidle historien om de jyske plantager og deres drift.

Aktivitetskalenderen

Følg hele aktivitetsprogrammet på www.detgroennemuseum.dk på siden *Det sker*

3. marts **Foredrag**, kl. 19:30-21: "Fra lursmør til klimagris: Historien om landbrugets andelsbevægelse" ved museumsinspektør Esben Bøgh Sørensen. *Gratis for medlemmer af Venneforeningen, men billet skal bookes på www.detgroennemuseum.dk/hvordan-ligger-landet/*
12. marts **Madskole 1**, kl. 18-21: Tema: Dansk madkultur – det nationale køkken. Madens Hus. *Kræver særskilt billet.*
17. marts **Foredrag**, kl. 19:30-21: "Minken der ikke ville forsvinde" ved museumsinspektør Rune Clausen. *Gratis for medlemmer af Venneforeningen, men billet skal bookes på www.detgroennemuseum.dk/hvordan-ligger-landet/*
- 28.3-6.4. **Påskeaktiviteter**: Tema: "En ulden affære"
19. april **Workshop**, kl. 13-15: Det danske smørrebrød ved museumsinspektør Bettina Buhl og restauratør Kim Thygesen, *Gratis for medlemmer af Venneforeningen.*
2. maj **Levende Lørdag**: Mød de mange frivillige på museet
16. maj **Særudstilling**: BUKKEFEBER - med 100-vis af jagttrofæer i glasgangen.
- 22.4.-23.5. **Landbrugsmesse** (OBS! Fredag og lørdag – ændret i forhold til tidligere, fordi Roskilde Dyrskue har flyttet deres datoer)
- 27.6.-9.8. **Sommerferieaktiviteter**
- August **Vædderlamskåring**
16. august **Kørestævne** i samarbejde med Østjysk Køre Selskab
- 27.-29. aug. **Nordisk Skovhistorisk Konference**. Åbent for alle - kræver tilmelding.
5. sept. **Levende Lørdag**: Mød de mange frivillige på museet
5. sept. **Hubertusjagt** i samarbejde med Jydsk Jagtrideklub
- 7.-13. sept. **K7-uge** - Gratis adgang for unge ml. 18-27 år
11. sept. **Mindre særudstilling** - Formidling af klonsamlingerne og de gamle sorter: Solbær, rabarber, æbler og havtorn (gamle og nye sorter). Står året ud i Madens Hus. Samarbejde med AU-Auning
17. sept. **Kokke i Madens hus** - Formiddagen – i samarbejde med AU-Auning
17. sept. **Åbent hus hos AU-Auning** - Kl. 13-19: DGM fortæller om de gamle sorter
20. sept. **Workshop** kl. 13-15 - Tema: Æbler. Ved museumsinspektør Bettina Buhl og restauratør Kim Thygesen, Madens hus (og haven).
Gratis efter køb af museumsbillet.

Det Grønne Museums Venneforening

Randersvej 4, 8963 Auning

Telefon 86 48 34 44. Mail: info@dgmuseum.dk